

Aastaks 2025 Eestile üks põhja- ja lõunalinnakuga ülikoolihaigla

Joel Starkopf^{1,2}, Peep Talving^{1,2,3}, Urmas Siigur², Agris Peedu³,
Katrin Luts⁴, Toomas Asser^{1,2}

Eesti tervishoiul ja arstiteadusel ei lähe halvasti. Mitmete arstiabi kvaliteedi ja intensiivsuse näitajate poolest oleme Euroopas esireas, Eestis on perspektiivikad üliõpilased, doktorandid ning residendid, kõrgelt hinnatud arstiõpe, mitmed rahvusvaheliselt tuntud ja tunnustatud arstiteadlased. Kas meil on põhjust rahuloluks ja kindlustundeks tuleviku suhtes? Kas meie õppe- ja teadustöö korraldus on praegu selline, et suudame ka homme Maarjamaa rahvale pakkuda kvaliteetset, teaduspõhist ning hästi rahastatud arstiabi? Meditsiinihariduse võtmekoht on ülikoolihaigla, kus peavad piisavas mahus olema esindatud kõik arstlikud erialad, seal peab olema taristu õppe- ja teadustöök. Äärmiselt oluline on teeninduspiirkond, mis peab tagama kõigi olulisemate haiguste esindatuse õppe- ja teadustöök vajalikus mahus. Enamiku Euroopa ülikoolihaiglate teeninduspiirkonnas on vähemalt miljon inimest. Eestile oleks seega paras üks, tervet riiki teenindav ülikoolihaigla. Seda saaks teha praeguse kolme regionaalhaigla ühinemisel ühtsesse konsortsiumisse. Moodustuks üks ülikoolihaigla, millel oleks kaks linnakut: Tartus ja Tallinnas.

Konsolideerunud ülikoolihaiglad lähiregioonis

Suurte ülikoolihaiglate konsolideerumisi on viimasel aastakümnel olnud Euroopas palju ja seda kaalutletud põhjustel. Eesti lähipiir-

konnas on Helsingi ülikoolihaiglaks liitunud 17 haiglat, mis transpordiaegu arvestades asuvad teineteisest niisama kaugel kui Tartu ja Tallinn. Sarnaselt on Stockholmis Karolinska ülikoolihaigla muudetud liitumise tulemusel üheks Euroopa suurimaks ravi- ja teaduskonsortsiumiks. Konsolideerimiste peaesmärk on olnud kõrgel tasemel ravistandardi saavutamine kvaliteetse õppe- ja teadustöö kaudu. Kõigi konsolideerumiste tulemusel on kas säilinud või omandatud ülikoolihaigla nimetus, mis on andnud konsortsiumitele õpetava baashaigla ja tippteadusliku raviasutuse staatuse. Ülikoolihaigla on arenenud ühiskonnas raviahela kõrgeim etapp, mida peab kajastama konsortsiumi nimi.

Visioon ühe ülikoolihaigla tegevuse kohta

Regionaalse tervishoiu tagamine oleks mõlema linnaku vastutus ja toimiks sarnaselt praegusega. Lähtudes konsortsiumi konsensuslikest otsustest, mis kooskõlastataks omavalitsustega, toimuks mõnede erialade piirkondlik profileerumine. Arstiõpe on Tartu Ülikooli vastutusvaldkond, mis integreeritakse tihedalt mõlemasse linnakusse, ning kliiniline õpe ja õpetamine toimuks nii põhja- kui ka lõunalinnakus Tartu Ülikooli professori koordineeritud akadeemilisel juhtimisel. Residentuuribaasidena on oluline osakaal mõlema linnaku haiglatel. Tudengite, residentide ja arstide

¹ Tartu Ülikooli kliinilise meditsiini instituut,
² Tartu Ülikooli Kliinikum,
³ Põhja-Eesti Regionaalhaigla,
⁴ Tallinna Lastehaigla

Joel Starkopf

Peep Talving

Urmas Siigur

Agris Peedu

Katrin Luts

Toomas Asser

suurema mobiilsuse toetamiseks on vaja rajada sobilikud majutusvõimalused mõlemasse linnakusse.

Mis oleks lisaväärtus konsolideerumisel?

Ühes struktuuris kujuneks välja optimaalne ja jätkusuutlik kliiniline õpe meditsiiniõdedele, üliõpilastele, residentidele ja kliiniliste erialade doktorantidele. Ühtses struktuuris loodaks ühtsed ravistandardid, mida rakendatakse kõigi patsientide ravis ja mis omakorda võimaldaks teha kogu rahvastikku hõlmavat teadustööd. Üks suur konsortium võimaldaks koordineeritud investeringuid, efektiivsemaid riigihankeid, vähendaks põhjendamatut nn võidurelvastumist ning võimaldaks optimeerida halduskulusid. Riikliku siirdemeditsiini ja kliiniliste teadusuuringute keskuse kaudu parandaks ülikoolihaigla kui oluline Eesti teadustaristu kliinilise teadustöö tingimusi. Paraneks oluliselt meie rahvusvaheline konkurentsivõime, suureneksid šansid

teadusraha taotlemisel ning meie võimekus osaleda rahvusvahelises teadustöös.

Kuidas rakendus liitumine?

Esmalt peaks küpsema projekt, mida tuleks kõigepealt vaagida riigis, omavalitsustes ja raviautustes ning seejärel on vaja põhimõttelist poliitilist heakskiitu ja otsust. Täpne sisuanalüüs koos finantsanalüüsiga selgitaks liitumise materiaalse efekti. Võrdsete partneritena ning heade kavatsustega algaks projektirakendus tööühmades ühtse raviteenuseosutaja loomiseks. Väiksemad töögrupid tegeleksid üksikute, selgelt piiritletud alateemade läbirääkimiste ja kokkulepetega. Projekti juhiks ühiselt koostatud nõukoda, mis annaks jooksvalt sisendeid konsolideerimise tööühmadele.

Allakirjutanud on veendunud, et ühtne ülikoolihaigla oleks Eestile ainus jätkusuutlik tulevikulahend, mis tagaks konkurentsivõimelise arengu tervishoius, kliinilises õppes ja teadustöös.